

“Müslümanım” Demenin Hayattaki Karşılığı

Müslüman olmak, insanın yalnızca kendisini tanımladığı bir kimlik değildir. Allah'ın bu hayatı neden ve nasıl yarattığını düşünmek, O'nu üstün sıfatlarıyla tanımak, çok sevmek ve bu sevginin gerektirdiği ahlaki yaşamaktır. Dünya hayatının amacını kavrayan bir insan, yalnızca kendi istekleri için yaşamaz; Allah'ın rızasını kazanmak, ahiretine hazırlanmak ve insanlara faydalı olmak için çaba gösterir.

İnsan, hayatını geçici arzularını tatmin etmeye, kişisel çıkarlarını korumaya ve dünyaya ait hedeflerinin peşinden gitmeye ayırabilir. Ancak iman eden bir insan, dünyanın boş idealler ve tutkulu oyalanmalar için yaratılmadığını bilir. Burası geçici bir imtihan yeridir. Karşılaştığı hiçbir olay boşuna yaratılmamıştır ve asıl yurdu ahirettir.

Bu gerçeğin farkında olmak, beraberinde önemli bir sorumluluk getirir. Müslüman, çevresinde gördüğü sıkıntılara, adaletsizliklere ve sevgisizliğe kayıtsız kalamaz. Allah'ın kendisine verdiği aklı, bilgiyi, zamanı ve imkânları hayırlı işlerde değerlendirmesi gerektiğini bilir.

İman, insana sorumluluk kazandırır

Allah'ı tanıyan ve çok seven bir Müslüman, insanları Allah'a yakınlaştıracak yollar arar. Zor durumdaki insanların yardımına koşmak, doğruyu anlatmak, kötülöklere karşı fikri mücadele vermek ve sevgiyi yaygınlaştırmak için gayret eder. Allah'ın varlığının ve üstün yaratma sanatının delillerini insanlara anlatmayı önemli bir sorumluluk olarak görür.

Bütün bunları yapabilmek için büyük imkânlarla sahip olmak gerekmez. Müslümanın görevi, tek başına bütün dünyayı değiştirmek ya da her sorunu kendi gücüyle çözmek değildir. İnsanlara anlayış verecek, kalpleri değiştirecek ve gösterilen çabaları sonuca ulaştıracak olan Allah'tır.

İman eden insana düşen, küçük büyük demeden Allah için bir şeyler yapmak ve elindeki imkânları en iyi şekilde değerlendirmektir. Bazen söylenen güzel bir söz, paylaşılan faydalı bir bilgi veya bir insana uzatılan yardım eli, Allah'ın dilemesiyle büyük bir hayra vesile olabilir.

Bu nedenle samimi bir Müslüman, “Benim çabamdan ne olur?” diye düşünmez. Sonucu yaratacak olanın Allah olduğunu bilerek elinden geleni yapar. Gösterdiği gayreti, Allah'a yönelttiği duasının bir parçası olarak görür.

Allah, Kuran'da Müslümanları çalışmaya, hayırlarda yarışmaya ve iyiliği yaygınlaştırmaya çağırır:

“Demek ki, gerçekten zorlukla beraber kolaylık vardır.

Gerçekten güçlükle beraber kolaylık vardır.

Şu halde boş kaldığın zaman, durmaksızın (dua ve ibadetle) yorulmaya-devam et.”

(İnşirah Suresi, 5-7)

“Şüphesiz insana kendi emeğinden başkası yoktur. Şüphesiz kendi emeği (veya çabası) görülecektir.”

(Necm Suresi, 39-40)

“Sizden; hayra çağırان, iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte bunlardır.”

(Al-i İmran Suresi, 104)

“Allah adına gerektiği gibi çaba gösterin.”

(Hac Suresi, 78)

“Herkesin (her toplumun) yüzünü çevirdiği bir yön vardır. Öyleyse hayırlarda yarışınız.”

(Bakara Suresi, 148)

“Rabbinizden olan mağfiret ve eni göklerle yer kadar olan cennete (kavuşmak için) yarışın; o, muttakiler için hazırlanmıştır.”
(Al-i İmran Suresi, 133)

Bu ayetler, iman eden bir insanın hayatında gayretin ve sorumluluk bilincinin ne kadar önemli olduğunu gösterir. Müslüman, Allah’ın rızasını kazanabileceği bir imkânla karşılaştığında bunu değerlendirmeye çalışır.

“Müslümanım ama sorumluluk almam” düşüncesi

Dünyanın farklı bölgelerinde zulüm gören, yoksulluk çeken, güven içinde yaşayamayan çok sayıda insan vardır. Bu insanların sıkıntılarının giderilmesi, adaletin ve merhametin yaygınlaşması için gösterilecek her samimi çaba değerlidir. Ancak sorumlulukların sürekli başkalarına bırakılması, yapılabilecek birçok hayırlı işin ihmal edilmesine yol açar.

Bazı insanlar kendilerini dindar olarak tanımlasalar da bu kimliğin gerektirdiği sorumlulukları üstlenmekten kaçınabilirler. Hiçbir çaba göstermeden, yalnızca “Müslümanım” demenin yeterli olacağını düşünebilirler. Bir sorumlulukla karşılaştıklarında ise onu ertelemenin, unutmanın veya en kısa yoldan üzerlerinden atmanın yollarını arayabilirler.

Kendilerine insanlara faydalı olmaları, adaletsizliklere karşı fikri bir çaba göstermeleri ve iyiliği yaygınlaştırmaları gerektiği hatırlatıldığında bunu kabul edebilirler. Ancak bu kabul, davranışlarına yansımadağında bir anlam taşımaz. Kısa süreli bir hevesin ardından eski alışkanlıklarına dönmek, sorumlulukların yine başkalarının üzerinde kalmasına neden olur.

Sorumluluktan kaçınmanın bir başka yolu da kişinin kendisini sürekli yetersiz göstermesidir. “Ben anlamam”, “Ben beceremem” veya “Başkaları daha iyi yapar” gibi sözler, kimi zaman gerçek bir güçlüğü ifade etmek yerine çaba göstermemek için kullanılan bahanelere dönüşebilir.

Elbette her insanın bilgisi, gücü ve imkânları farklıdır. Ancak önemli olan, kişinin başkalarıyla aynı işi yapabilmesi değil, kendi imkânlarıyla ne yapabileceğini samimiyetle araştırmasıdır.

Kişisel çıkarlar için gösterilen gayret

İnsan, kendi samimiyetini değerlendirirken kişisel çıkarları için gösterdiği gayretle hayırlı işler karşısındaki tutumunu karşılaştırmalıdır.

Örneğin maddi bir kazanç söz konusu olduğunda dikkatini kolaylıkla toplayabilen, ayrıntılı araştırmalar yapan, çözümler üreten ve yorulmaktan çekinmeyen bir insan, başkalarına fayda sağlayacak bir işte aynı isteği göstermiyorsa bunun nedenini düşünmelidir.

Kendi hedefleri için zamanından ve rahatından fedakârlık edebildiği hâlde, Allah'ın rızasını kazanabileceği bir konuda hemen mazeretlere yönelmesi, üzerinde durması gereken bir çelişkidir.

Böyle bir durumda sorun her zaman imkânsızlık veya beceri eksikliği değildir. Kişi, görünür bir maddi karşılık elde edemeyeceğini düşündüğü için yeterince istek duymuyor olabilir. Oysa Müslüman için bir davranışın değerini belirleyen, ondan elde edeceği dünyevi kazanç değildir. Allah'ın o davranıştan hoşnut olmasıdır.

İman eden insan, Allah için gösterdiği hiçbir samimi çabanın boşa gitmeyeceğini bilir. İnsanlar fark etmese, takdir etmese veya kendisine teşekkür etmese de Allah'ın yaptıklarından haberdar olması ona yeter.

Sorumluluktan kaçınmaya gerekçe aramamak

Sorumluluk almak istemeyen bir insan, zamanla sorumluluk üstlenenleri de eleştirmeye başlayabilir. Onların gereksiz yere yorulduğunu, rahatlarını bozduğunu veya hayatlarını boşuna zorlaştırdığını düşünebilir. Böylece kendi hareketsizliğini haklı göstermeye çalışır.

Oysa Allah'ın rızası için yapılan fedakârlıklar, dünya hayatının boşa harcanması değildir. İnsan, zamanını ve imkânlarını hayırlı bir amaç için değerlendirdiğinde ahiretine yönelik bir hazırlık yapmış olur.

Bu konuda yapılan hatalardan biri de kanaatkârlığı ve tevazuyu, hiçbir sorumluluk almadan yaşamak şeklinde yorumlamaktır. Kişinin kendi ihtiyaçlarında ölçülü olması, çevresindeki sıkıntılara kayıtsız kalmasını gerektirmez. Sade bir hayat yaşamakla tembellik etmek veya

insanlara faydalı olmaktan kaçınmak birbirinden farklıdır.

Peygamberimiz (sav)'in hayatı da sorumluluk, tebliğ ve fedakârlıklarla doludur. O, insanları Allah'a çağırmış, Müslümanların sorunlarıyla ilgilenmiş ve karşılaştığı zorluklara rağmen görevini kararlılıkla sürdürmüştür. Dolayısıyla onun hayatını, çabasızlığı ve sorumluluktan uzak durmayı haklı göstermek için örnek vermek doğru değildir.

Müslüman için asıl örnek, Peygamberimiz (sav)'in Allah'a olan bağlılığı, güzel ahlakı ve üstlendiği sorumlulukları yerine getirmekte gösterdiği kararlılıktır.

Allah'ın rızasının en çoğunu aramak

Allah'ın yüceliğini, kudretini ve dünya hayatının amacını kavrayan bir insan, hayatını nasıl değerlendirmesi gerektiğini de düşünür. Yalnızca önüne gelen işleri yapmakla yetinmez; "Allah'ın rızasını kazanmak için daha fazla ne yapabilirim?" sorusunu kendisine sorar.

Bu anlayış, Müslümanı sürekli bir fayda arayışına yöneltir. İnsanların ihtiyaçlarını fark etmeye, eksik kalan işleri tamamlamaya ve bir sorunun çözümünde pay sahibi olmaya çalışır. Başkalarının sorumluluk almasını beklemek yerine, kendi yapabileceklerini değerlendirir.

Müslüman, yük alan, kolaylık sağlayan ve hayra vesile olmaya çalışan insandır. Zamanını yalnızca kendi rahatını koruyacak şekilde düzenlemez. Allah'ın kendisine verdiği nimetleri, O'nun hoşnutluğunu kazanabileceği işlerde kullanmak ister.

Bu gayretin insana kazandırdığı en değerli nimetlerden biri vicdan rahatlığıdır. Elinden geleni yaptığını bilmek, sonucunu Allah'a bırakabilmek ve hayatını anlamlı bir amaç doğrultusunda değerlendirmek, mümine manevi bir güç verir.

Buna karşılık insanın doğru olduğunu bildiği bir davranışı sürekli ertelemesi veya sorumluluktan kaçmak için bahaneler üretmesi, vicdani bir huzursuzluğa neden olabilir. Kısa süreli rahatlığı tercih etmek, insana beklediği huzuru sağlamaz.

Bu nedenle her Müslümanın kendisine samimiyetle şu soruyu sorması gerekir: “Allah’ı razı etmek için elimdeki imkânları ne ölçüde değerlendiriyorum?”

Her samimi çaba değerlidir

Dünyada açlık, yoksulluk, sevgisizlik ve adaletsizlik nedeniyle sıkıntı yaşayan insanlar vardır. Müslüman, bu gerçekleri yalnızca uzaktan izlenecek olaylar olarak görmez. İmkânları ölçüsünde yardım etmeyi, doğru bilgiyi ulaştırmayı, sevgiyi teşvik etmeyi ve insanlara umut vermeyi sorumluluğunun bir parçası sayar.

Kendisinden beklenen, bütün sorunları bir anda ortadan kaldırması değildir. Beklenen, yapabileceklerini görmezden gelmemesi ve sonuçları Allah’ın yaratacağını bilerek samimiyetle çaba göstermesidir.

Bir insanın sıkıntısını hafifletmek, bir yanlışın doğrusunu güzel bir dille anlatmak, Allah’ın yaratma sanatını tanıtmak veya hayırlı bir çalışmaya destek olmak... Bunların her biri, Allah’ın dilemesiyle daha büyük güzelliklere vesile olabilir.

Allah’ın insanların çabasına ihtiyacı yoktur. Ancak insanın, kendisine verilen ömrü Allah’ın rızasını kazanmak için değerlendirmeye ihtiyacı vardır. Bu nedenle Müslüman, küçük gördüğü bir hayrı ihmal etmez; daha uygun şartların oluşmasını bekleyerek zamanını tüketmez.

Asıl olan, insanın elindeki imkânlarla bugün ne yaptığıdır. Müslümanın sorumluluğu, Allah'a güvenerek harekete geçmek, hayırlarda yarışmak ve hayatı boyunca O'nun hoşnutluğunun en çoğunu aramaktır.

<https://www.harunyahya.info/makaleler/muslumanim-demenin-hayattaki-karsiligi>